

gerne have saaledes Ret til at samle sig ubevæbnede; men Forsamlinger under aaben Himmel kunne forbydes, naar der af dem kan befrygtes Fare for den offentlige Fred. Efter Grundloven kunne Forsamlinger, der ikke tilsigtes afholdte under aaben Himmel, altsaa ikke forbydes, men Politiet har Ret til at overvære dem. Saaledes er Indholdet af Grundlovens § 88.

Den 6te December 1872 tillod Folkethinget det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds (Schjorring) at rette følgende Forespørgsel til Justitsministeren: „Er det den høitærede Minister bekendt, at Politimesteren i Storeheddinge har forbudt en Mormonprædikant at holde et Foredrag i den nævnte By o. s. v.“; men Forespørgselen blev dog ikke stillet; af hvilken Grund er mig aldeles ubekendt. Smidlevtid var dette Forbud af en saadan Betydning, at der ofte har været Tale om at bringe dette Spørgsmaal nærmere frem, men det skete dog ikke, før der for nylig kom en ny Anledning til at stille en Forespørgsel til den ærede Justitsminister med Hensyn til hans Stilling til slige Forbud, idet der for ikke længe siden — for en 2 a 3 Maanedes siden — er sket et lignende Forbud af Politimesteren i Næskov. Da der til denne Kjøbstad kom en Prædikant, en Mand, som vilde holde et Foredrag eller en Prædiken paa et Gæstgiversted i Næskov, altsaa under Lag, forbød Politimesteren et saadant Møde. Det var vel sammenkaldt af en Mand, som ikke delte Folketjens Tro og vel heller ikke anerkjendte Trossamfundets Tro her i Landet, men Indbydelsen gik ud paa, at Mødet stod aabent for Enhver, der kom med Fred. Da dette Forbud af Politimesteren i Næskov forekom os at være et ligefremt Indgreb i de Bestemmelser, Grundlovens § 88 indeholder, og da vi mente, at denne Sag nærmere burde søges oplyst ved en Forespørgsel til Justitsministeren, have vi fundet det rigtigst ogsaa at medtage Forbudet i 1872 fra Politimesteren i Storeheddinge. Som nævnt indeholder Grundlovens § 88 ikke nogenformhelt Berettigelse for en Politimester til at forbyde Møder, der ikke tilsigtes afholdte under aaben Himmel. Politiet kan overvære saadanne Møder; det kan altsaa have fuldstændig Indseende med, hvad der foregaar, og fremkommer der Noget, som strider imod Landets Love, staar det jo Dyrigheden frit for, ja, det er ligefrem Dyrighedens Pligt bagefter at tiltale den Paagjældende til Strafs Undgjælbelse, for hvad han har fremført. Det forekommer mig, at der ikke kan være nogen anden Fremgangsmaade at følge, naar Møderne afholdes under Lag. Det Forbud, der blev udstedt i Storeheddinge, indeholdt en Forklaring over de Grunde, hvorfor Politimesteren forbød Mødet, idet det, der var udstedt under 28de November 1872, var saalydende: „Da det er en Kjendsgjerning, at den saakaldte mormonste Lære er begrundet blandt Andet paa en mod den kristelige Sædelære stridende Trossætning, og da For-

samlinger til slig Læres Udbredelse hverken efter Sagens Natur eller Grundlovens Mand og Ord kunne tillades, forbydes det af den omreisende Mormonprædikant hos Værtshusholder Lars Olsen til førstkommende Søndag ansatte Foredrag. Storeheddinge Politiskammer osv.“ Her siger Politimesteren udtrykkelig, at den mormonste Lære hverken efter Sagens Natur — det er nu en personlig, subjektiv Mening — eller efter Grundlovens Mand eller Ord kan tillades; men det er dette, jeg mener bestemt maa modsiges. Naar Grundloven ikke har den fjerneste Antydning af, at noget Møde skulde kunne forbydes, som ikke tilsigtes afholdt under aaben Himmel, kan Staten i saa Henseende kun gennem sine Myndigheder ved Tiltale søge at sikre sig mod, at der foresalder noget Ulovligt i saadanne Møder, som Politiet kan og skal overvære. Dette er vor grundlovsmæssige Tilstand her i Landet, som det er vigtigt for enhver Statsborger at søge opretholdt. Hvis jeg ikke tager feil, indeholder derimod Forbudet af Politimesteren i Næskov, som er udstedt for kort Tid siden, ikke nogen Begrundelse af, hvorfor Mødet forbydes; men der siges kun, at det Møde, som er sammenkaldt, hvorom der i Indbydelsen siges, at Enhver, som kommer med Fred, kan være tilstede, og som er fastsat til den og den Dag, forbydes. Disse Tilfælde ere af overmaade stor Vigtighed, da det i de sidste Dage synes, som om Politimestrene i Landet have ganske overordentlig Banfælighed ved at forstaa Grundlovens § 88 saaledes, at vi endog have set den egl. Landsover- samt Hof- og Stadsret ved Dom erklære, at Kjøbenhavns Politidirektør har begaaet en Overtrædelse af Grundlovens § 88. Naar Kjøbenhavns Politidirektør er saa usikker med Hensyn til Forstaaelsen af Grundlovens § 88, er det ikke saa underligt, at andre Politimestre ligeledes kunne misforstaa denne, og det er derfor overmaade nødvendigt, at man faar nærmere at se, hvorledes da dette Forhold lader sig forene med den nævnte Grundlovsparagraf. Det er derfor, vi tillade os at stille følgende Forespørgsel til den høitagtede Justitsminister: „Er det Justitsministeren bekendt, at Politimestrene i Storeheddinge og Næskov have forbudt offentlige Forsamlinger under Lag, og i saa Fald, hvilke Skridt har Ministeren i den Anledning foretaget?“

Justitsministeren: Jeg veed ikke, hvorvidt de ærede Medlemmer af dette Thing, forinden de hørte denne Udvikling fra det ærede Medlems Side, som nu havde Ordet, have været bekendte med, til hvilke Fakta Forespørgselen sigtede. Hvad mig angaar, da har jeg indtil dette Dieblif svævet i fuldstændig Uvidenhed om, hvortil det var, denne Forespørgsel havde Hensyn. Der er ikke til mig fremkommet nogenformhelt Klage over Fornegtelse af Retten til at holde Forsamling i Næskov, og det er mig fuldstændig ubekendt, at